

Notă: Acest document a fost întocmit numai în scopul de a oferi o modalitate facilă de citire a Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale.

OPCOM S.A. nu își asumă nicio răspundere în cazul în care există inadvertențe între acest document și Ordinele emise de ANRE cu privire la cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale.

Varianta oficială a Ordinului ANRE nr. 105/06.06.2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale este cea publicată în Monitorul Oficial al României nr. 493 din 15.06.2018, cu modificările și completările ulterioare (Ordinul ANRE nr. 170/24.07.2019, publicat în Monitorul Oficial al României nr.652/06.08.2019, Ordinul ANRE nr. 179/13.08.2019, publicat în Monitorul Oficial al României nr.691/21.08.2019, Ordinul ANRE nr. 84/ 03.06.2020, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 495/11.06.2020, Ordinul ANRE nr. 29/14.04.2021, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 420/21.04.2021), Ordinul ANRE nr. 65/15.10.2025, publicat în Monitorul Oficial al României nr.977/23.10.2025.

REGULI GENERALE privind piețele centralizate de gaze naturale

Cap. I Dispoziții generale

Art. 1 - Prezentele reguli au ca scop stabilirea principiilor și cerințelor legale care se aplică pe piețele centralizate de gaze naturale, în vederea tranzacționării gazelor naturale în condiții concurențiale și în mod transparent, public și nediscriminatoriu, pe baza regulamentelor de organizare și administrare a piețelor centralizate de gaze naturale aprobate prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

Art. 2 - (1) Piața centralizată de gaze naturale din România cuprinde următoarele segmente:

- a) Piața produselor standardizate pe termen scurt;
- b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- c) Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;*
- d) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung.*

(2) Piața produselor standardizate pe termen scurt reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în punctul virtual de tranzacționare (denumit în continuare «PVT») a unor cantități de gaze naturale, cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere sau pe o perioadă de o zi gazieră și/sau multiplu de zile gaziere consecutive, dar sub o lună calendaristică, în profil orar constant, pe baza raportului de tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a piețelor centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta.

(3) *Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale, pentru o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, în baza:*

a) unor contracte standard de vânzare-cumpărare sau în baza mecanismului de contraparte, prin aplicarea condițiilor comerciale prevăzute în regulamentul contrapărții, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, conform raportului de tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a piețelor centralizate sau de către contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract;

b) unor contracte standard de tip EFET, ce reflectă condițiile specifice pieței gazelor naturale din România/contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție/contracte de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, care au ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare emis de titularii licenței de administrare a pieței centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract.

(4) Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unui contract tip EFET/contract preagreat/contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare. Cantitatea totală și prețul rezultate în urma tranzacției pot suferi ajustări în perioada de executare a contractului numai conform condițiilor din oferta inițiatoare. Transferul dreptului de proprietate se realizează în PVT.

(5) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte de tip futures, cu decontare exclusiv prin livrare fizică, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de

tranzacționare emis de titularul licenței de administrare a pieței centralizate sau de contrapartea centrală desemnată de acesta, a unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant, stabilit prin contract, sau în baza mecanismului de contraparte, prin aplicarea condițiilor comerciale prevăzute în regulamentul contrapărții, pentru o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică.

Art. 3 - (1) *Titularii licenței de administrare a piețelor centralizate organizează și administrează, în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare, activitățile desfășurate de participanții înscriși la tranzacționare în cadrul segmentelor pieței centralizate de gaze naturale prevăzute la art. 2.*

(2) Titularii licenței de administrare a piețelor centralizate au obligația să stabilească și să mențină reguli, proceduri, aplicații informatice și căi de comunicație securizate, de natură să le permită monitorizarea permanentă a activității membrilor pe platformele sale de tranzacționare, în scopul prevenirii, identificării și sesizării oricărui acțiuni care pot constitui abuzuri și manipulări de piață în accepțiunea și sensul prevăzut de legislația națională și/sau comunitară.

Art. 4 - Tranzacțiile în cadrul oricărui segment al pieței centralizate de gaze naturale prevăzut la art. 2 se efectuează în conformitate cu prevederile regulamentului propriu al fiecărui titular de licență de administrare a piețelor centralizate privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, regulament care se aprobă prin ordin de către președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE.

Art. 5 - La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, fiecare titular al licenței de administrare a pieței centralizate urmărește respectarea principiilor/cerințelor prevăzute la art. 6 – 8², specifice fiecărui segment al piețelor centralizate de gaze naturale în cadrul căruia urmează să își desfășoare activitatea.

Art. 6 - (1) *Pe piața produselor standardizate pe termen scurt, fie operatorul piețelor centralizate, fie o terță parte desemnată de către acesta își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată de către contraparte, în condițiile legii; participarea efectivă la tranzacționare este permisă în limita garanțiilor existente la începutul zilei de tranzacționare, respectiv a garanțiilor actualizate în cursul zilei de tranzacționare în funcție de tranzacțiile încheiate/garanțiile suplimentare constituite în cursul zilei în favoarea contrapărții.*

(2) Pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung se pot încheia tranzacții fie direct între participanți, fie prin intermediul unei contrapărți, care poate fi operatorul piețelor centralizate sau o terță parte desemnată de acesta. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată după cum urmează:

a) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, de către contraparte, în conformitate cu regulile specifice ale acesteia, în condițiile legii;

b) în cazul produselor tranzacționate direct între participanți, prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractele standard de vânzare-cumpărare ale operatorului pieței centralizate sau cele prevăzute în contractele EFET/contractele preagreate/contractele propuse de către inițiator, după caz.

(3) Pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se pot încheia tranzacții în baza contractelor propuse de către un participant inițiator, garantarea reciprocă a executării obligațiilor fiind asigurată prin intermediul clauzelor contractuale.

(4) Pe piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, operațiunile de garantare, compensare și decontare a tranzacțiilor, precum și administrarea principalelor categorii de riscuri care decurg din tranzacționarea acestor produse sunt efectuate de o contraparte, care poate fi operatorul piețelor centralizate sau o terță parte desemnată de acesta, conform regulilor sale specifice, în condițiile legii.

Art. 7 - (1) Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen scurt sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea

notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă și operatorului de transport și de sistem, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;

c) *participarea la tranzacționare este permisă, exclusiv pe sensul de cumpărare, și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale; prin excepție, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform reglementărilor ANRE;*

d) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește durata livrărilor de gaze naturale și locul transferului dreptului de proprietate, respectiv în PVT;

e) *participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată, precum și ale încheierii prelabile a unui acord-cadru între contraparte și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai după parcurgerea procesului de consultare publică, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2);*

f) *elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh;*

g) tranzacțiile încheiate se notifică OTS de către operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta;

h) prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

i) titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 2 alin. (2) și art. 7 alin. (1) lit. d), pentru efectuarea, de către OTS, a tranzacțiilor având ca obiect livrarea de gaze naturale în punctele de intrare/ieșire în/din sistemul de transport, altele decât PVT, în scopul echilibrării fizice a sistemului de transport, OTS poate defini produse locaționale, temporale și locațional-temporale, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz, iar titularii de licențe de administrare a piețelor centralizate organizează platforme de tranzacționare distincte, conform unor reguli specifice agreeate cu OTS și avizate de ANRE. Accesul la tranzacționarea produselor locaționale, temporale și locațional-temporale definite de către OTS se face prin emiterea de ordine de răspuns la ordinele inițiate de către OTS și este permis oricărui participant înregistrat la platformele de tranzacționare dezvoltate în acest sens care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare la acestea.

Art. 8 - Principiile/cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:

a) *participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;*

b) participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale. Participanții menționați mai sus au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale;

c) *produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate, respectiv în PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;*

d) *participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată și, după caz, a încheierii prealabile a unui acord-cadru între operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun; clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai după parcurgerea procesului de consultare publică, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2);*

e) participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a condițiilor prevăzute în convenția de participare/acordul-cadru, după caz;

f) *pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractelor standard în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale, clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției;*

g) *pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractelor standard, obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard, iar elementele care pot fi modificate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;*

h) *în cazul tranzacțiilor încheiate direct între participanți, prețul și cantitatea rezultate în urma tranzacției, precum și profilul de livrare nu pot fi modificate pe perioada derulării contractului;*

i) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, elementele care pot fi modificate în cadrul ședințelor de tranzacționare de către participanții la piața centralizată sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh/zi;

j) în cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanismul cu contraparte, prețul și cantitatea aferente unei tranzacții nu pot fi modificate ulterior datei încheierii acesteia;

k) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție, fiecare dintre participanții la piața centralizată de gaze naturale care au preagreat un astfel de contract informează titularul licenței de administrare a pieței centralizate cu privire la includerea celui alt participant în lista de eligibilitate cuprinzând participanții cu care acesta va putea încheia tranzacții. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant care se află pe lista de eligibilitate a participantului inițiator, cu condiția ca în această listă să se regăsească minimum 8 participanți;

l) *pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului oferit la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare, înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;*

m) *clauzele contractelor de vânzare-cumpărare prevăzute la lit. k) și l), aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți, nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției. Prețul este exprimat în lei/MWh, iar cantitatea este exprimată în MWh/zi;*

n) tranzacțiile încheiate prin mecanismul cu contraparte se notifică OTS de către operatorul piețelor centralizate de gaze naturale/terța parte desemnată de acesta; tranzacțiile încheiate direct între participanți se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție;

o) titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui orar stabilit de către acesta și publicat pe pagina proprie de internet;

p) titularii licențelor de administrare a pieței centralizate publică și actualizează permanent pe pagina proprie de internet calendarul de tranzacționare a produselor standard supuse tranzacționării pe fiecare dintre piețele centralizate organizate și administrate subscrise pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung.

Art. 8¹⁹ - Principiile/Cerințele specifice pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piață;

c) inițierea unei oferte de vânzare/cumpărare, precum și introducerea ofertelor de răspuns sunt permise oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale, cu respectarea prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, a procedurilor specifice și ale convenției de participare/acordului, proprii fiecărui operator al pieței centralizate;

d) oferta inițiatoare de vânzare/cumpărare trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

(i) prețul de pornire și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, *elemente ce nu pot fi modificate ulterior tranzacției;*

(ii) cantitatea exprimată în MWh/zi și, dacă este cazul, sensul și valoarea limitei maxime de variație a cantității totale contractate;

(iii) profilul de livrare;

(iv) perioada de livrare;

e) produsele tranzacționate au următoarele caracteristici:

(i) profilul de livrare este de 1 MWh/zi;

(ii) durata livrării este de minimum o lună calendaristică;

(iii) transferul dreptului de proprietate are loc în PVT;

f) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a operatorului piețelor centralizate de gaze naturale, iar ședințele de tranzacționare se vor desfășura conform orarului stabilit și afișat de acesta, cu actualizare ori de câte ori este cazul;

g) *elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, exprimat în lei/MWh și cantitatea, exprimată în MWh/zi;*

h) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție, fiecare dintre participanții la piața centralizată de gaze naturale care au preagreat un astfel de contract informează titularul licenței de administrare a pieței centralizate cu privire la includerea celuilalt participant în lista de eligibilitate cuprinzând participanții cu care acesta va putea încheia tranzacții. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant care se află pe lista de eligibilitate a participantului inițiator;

i) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului oferat la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare, înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;

j) tranzacția validată de operatorul piețelor centralizate naște obligații ferme de contractare pentru părțile în tranzacție;

k) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție.

*) Art. 8¹ a fost introdus prin O. nr. 179/2019 de la data de 21 august 2019.

Art. 8²⁾ - Principiile/Cerințele specifice pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:

a) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate, respectiv în PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;

b) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare, precum și ale încheierii prealabile a unui acord-cadru cu contrapartea. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai după parcurgerea procesului de consultare publică, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2);

c) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

d) OTS poate participa la tranzacționare în scopul cumpărării gazelor naturale necesare acoperirii consumului tehnologic și constituirii stocului minim obligatoriu de gaze naturale. Operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare, precum și clienții finali au acces la tranzacționare exclusiv pe sensul de cumpărare, cu condiția obținerii de către aceștia din urmă a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

e) introducerea ofertelor de vânzare/cumpărare este permisă în condițiile precizate la lit. c) și d), cu obligativitatea respectării prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, ale procedurilor specifice și ale convenției de participare/acordului-cadru;

f) specificațiile minime obligatorii ale produselor derivate standardizate supuse tranzacționării sunt următoarele:

(i) denumirea și simbolul produsului;

(ii) mărimea contractului (multiplicatorul);

(iii) scadența contractului;

(iv) moneda de tranzacționare;

(v) pasul de cotare, însemnând valoarea cu care se pot modifica prețurile;

(vi) ultima zi de tranzacționare a produsului;

(vii) metoda de decontare (zilnică și finală);

(viii) prețul de decontare (zilnic și final);

g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;

h) produsele sunt actualizate zilnic sau "marcate la piață", însemnând că valoarea acestora se modifică în funcție de prețul zilnic de decontare, care este stabilit de contraparte conform regulamentelor și/sau procedurilor proprii;

i) ordinele de vânzare/cumpărare pot fi plasate tot timpul pe parcursul sesiunii de tranzacționare, iar tranzacționarea are loc pe o bază continuă;

j) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a operatorului piețelor centralizate de gaze naturale, iar sesiunile de tranzacționare se vor desfășura conform orarului stabilit și afișat de acesta, cu actualizare ori de câte ori este cazul;

k) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, fie de către contraparte, conform înțelegerii dintre aceștia.

*) Art. 8² a fost introdus prin O. nr. 29/2021 de la data de 21 aprilie 2021.

Art. 9 - Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale elaborat de către fiecare titular al licenței de administrare a piețelor centralizate conține cel puțin următoarele:

- a) segmentele pieței centralizate de gaze naturale pe care urmează să își desfășoare activitatea;
- b) *datele de identificare ale entității care își asumă rolul de contraparte în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, al pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, precum și al pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, după caz;*
- c) descrierea produselor destinate tranzacționării în cadrul fiecărui segment al pieței centralizate pe care urmează să își desfășoare activitatea;
- d) ***** Abrogată prin O. nr. 29/2021**
- e) mecanismele de garantare a tranzacțiilor încheiate în cadrul fiecărui segment al pieței centralizate pe care urmează să își desfășoare activitatea;
- f) cadrul de organizare și desfășurare a ședințelor de tranzacționare;
- g) mecanismele de tranzacționare utilizate;
- h) informațiile publicate/actualizate zilnic în conformitate cu prevederile art. 19;
h') modalitatea de "marcare la piață" și metodele de determinare a prețului de decontare (zilnic și final), în cazul segmentului de piață prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. d);
- i) metodele de determinare a prețului de închidere și a prețului la sfârșitul zilei de tranzacționare.

Art. 10 - *În termen de maximum 90 de zile de la obținerea licenței, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate transmit ANRE, spre aprobare, regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale.*

Art. 11 - (1) Regulamentul propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale aprobat în condițiile art. 4 se publică de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) *Procedurile de tranzacționare, convenția de participare și acordul-cadru elaborate de către operatorii piețelor centralizate de gaze naturale vor fi supuse consultării publice prin afișare pe pagina proprie de internet.*

Art. 12 - *Participanții la piața centralizată de gaze naturale și titularul licenței de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale au obligația să respecte prevederile regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale aprobat de ANRE, procedurile specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate de gaze naturale, precum și prevederile convenției de participare/ acordului-cadru proprii fiecărui operator al pieței centralizate.*

Art. 13 - (1) *Orice modificări și/sau completări aduse regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale se transmit ANRE pentru aprobare.*

(2) *Modificările prevăzute la alin. (1) se publică de către titularul licenței de administrare a pieței centralizate pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea ordinului de aprobare a acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I.*

Art. 14 - Pentru a deveni participant la piața centralizată este necesar ca un operator economic din sectorul gazelor naturale/client final să fie înregistrat de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate respective, în conformitate cu prevederile art. 15.

Art. 15 - *Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată titularului licenței de administrare a piețelor centralizate respective, prin încheierea cu acesta a unei convenții de participare la piață. Convențiile de participare la piață sunt elaborate de către titularii licențelor de administrare a pieței centralizate și reflectă drepturile și obligațiile titularului licenței de administrare a piețelor centralizate și ale participantului semnatar*

la piața centralizată, în conformitate cu prevederile regulamentelor privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale și ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate.

Art. 16 - *Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate publică pe paginile lor de internet procedurile de tranzacționare specifice acestei activități, convențiile de participare și/sau acordul-cadru.*

Art. 17 - Un participant la piața centralizată de gaze naturale se poate retrage din proprie inițiativă de la piața centralizată în baza unei înștiințări scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la piață.

Art. 18 - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate vor proceda la suspendarea sau excluderea unui operator economic de la participarea la piața centralizată în situația în care acesta nu respectă prevederile convenției de participare, ale regulamentului propriu privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate.

Art. 19 - (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația să publice, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

a) volumele tranzacționate, pe fiecare produs în parte, și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;

b) prețul minim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;

c) prețul maxim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;

d) prețul mediu - pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată;

e) prețul de închidere al zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;

f) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;

g) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia - vânzare sau cumpărare.

(2) Titularii licențelor de administrare a piețelor publică cel puțin informațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) - e) la fiecare două ore și zilnic cel puțin informațiile prevăzute la alin. (1) lit. f) - h).

(3) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații:

a) volumele tranzacționate și numărul de tranzacții încheiate în acest sens - pentru fiecare produs în parte;

b) prețul minim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;

c) prețul maxim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;

d) prețul mediu al zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată;

e) prețul mediu actualizat - pentru fiecare produs în parte - pentru produsele tranzacționabile în cadrul unui interval mai larg de timp, calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare;

f) variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu/actualizat al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;

g) prețul de închidere al zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;

h) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;

i) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia - vânzare sau cumpărare.

(4) La solicitarea OTS, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a transmite acestuia informațiile zilnice prevăzute la alin. (1) referitoare la tranzacțiile încheiate în

cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, în conformitate cu un protocol de transmitere a informațiilor agreeat de comun acord.

(5) După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica, la sfârșitul zilei de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații: sensul ofertei (vânzare sau cumpărare gaze naturale), cantitatea contractată, limita maximă de variație a cantității contractate, perioada de livrare, prețul de atribuire adjudecat și formula de ajustare a prețului.

(6) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica zilnic, pe pagina proprie de internet, la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, cel puțin următoarele informații:

- a) ziua de tranzacționare;*
- b) denumirea produsului;*
- c) prețul de decontare al zilei;*
- d) ultimul preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;*
- e) volumul tranzacționat corespunzător ultimului preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;*
- f) variația procentuală (crescătoare/descrescătoare) a prețului zilnic de decontare;*
- g) prețul mediu ponderat și volumul total aferent acestuia;*
- h) numărul tranzacțiilor înregistrate;*
- i) numărul participanților la sesiunea de tranzacționare care au realizat cel puțin o tranzacție.*

Art. 20 - Operatorii piețelor centralizate pot dezvolta, în afara piețelor centralizate, platforme pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri elaborate de către aceștia și publicate pe paginile proprii de internet pentru a asigura condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al participanților la piață la cantitățile de gaze naturale oferite pe piața concurențială.

Art. 21 - Titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit lunar ANRE informații detaliate cu privire la fiecare tranzacție încheiată atât pe piața centralizată de gaze naturale, cât și pe platformele dezvoltate pentru produse nestandardizate, din fiecare sesiune de tranzacționare, până cel târziu la data de 10 a lunii în curs pentru luna precedentă, conform reglementărilor ANRE.

Art. 21² - (1) Lista produselor principale tranzacționabile pe platformele titularilor licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale sunt prevăzute în anexa la prezentele reguli generale.

(2) Titularii licenței de administrare a pieței centralizate au dreptul de a lista și produse care derivă din produsul principal și care îndeplinesc cerințele specifice fiecărui segment de piață în care se încadrează.

(3) Produsele oferite la tranzacționare sunt definite și descrise în cadrul procedurilor operaționale ale titularilor licenței de administrare a pieței centralizate, cu actualizare și publicare pe pagina proprie de internet ori de câte ori este cazul.

Art. 21³ - Titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale poate implementa activitatea de **market making**, prin desemnarea unuia sau mai multor participanți interesați, cu respectarea prevederilor actelor normative specifice în domeniu.

Cap. II

Tarife

Art. 22 - (1) Pentru activitățile și serviciile desfășurate, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au dreptul să perceapă participanților la piața centralizată tarife și comisioane, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Tarifele și comisioanele prevăzute la alin. (1) trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective, să asigure recuperarea costurilor prudent efectuate, fiind interzisă subvenția încrucișată între diferitele platforme de tranzacționare operate de către același titular al licenței de administrare a pieței centralizate.

Art. 23 - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale au obligația de a publica pe pagina proprie de internet toate tarifele și comisioanele aplicabile.

Anexă

(Anexa la Ordinul nr. 105/2018)

LISTA

produselor principale tranzacționabile pe platformele titularilor licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale

1. Produse standardizate pe termen scurt:
 - a) produse intrazilnice, cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere;
 - b) produse pe o perioadă de o zi gazieră și/sau multiplu de zile gaziere consecutive, dar sub o lună calendaristică, în profil orar constant.
2. Produse standardizate pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza contractului-standard al operatorului piețelor centralizate/contractelor de tip EFET/contractelor preagreate de participanții la piață/contractelor de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare:
 - a) luna;
 - b) trimestrul;
 - c) semestrul;
 - d) sezonul rece (echivalent semestrul I gazier);
 - e) sezonul cald (echivalent semestrul II gazier);
 - f) anul calendaristic;
 - g) anul gazier.
3. Produse derivate standardizate pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza unor contracte de tip futures:
 - a) luna;
 - b) trimestrul;
 - c) semestrul;
 - d) sezonul rece (echivalent semestrul I gazier);
 - e) sezonul cald (echivalent semestrul II gazier);
 - f) anul calendaristic;
 - g) anul gazier.
4. Produse flexibile pe termen mediu și lung, cu o perioadă de timp egală cu/mai mare de o lună calendaristică, tranzacționate în baza unui contract tip EFET/contract preagreat/contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare.